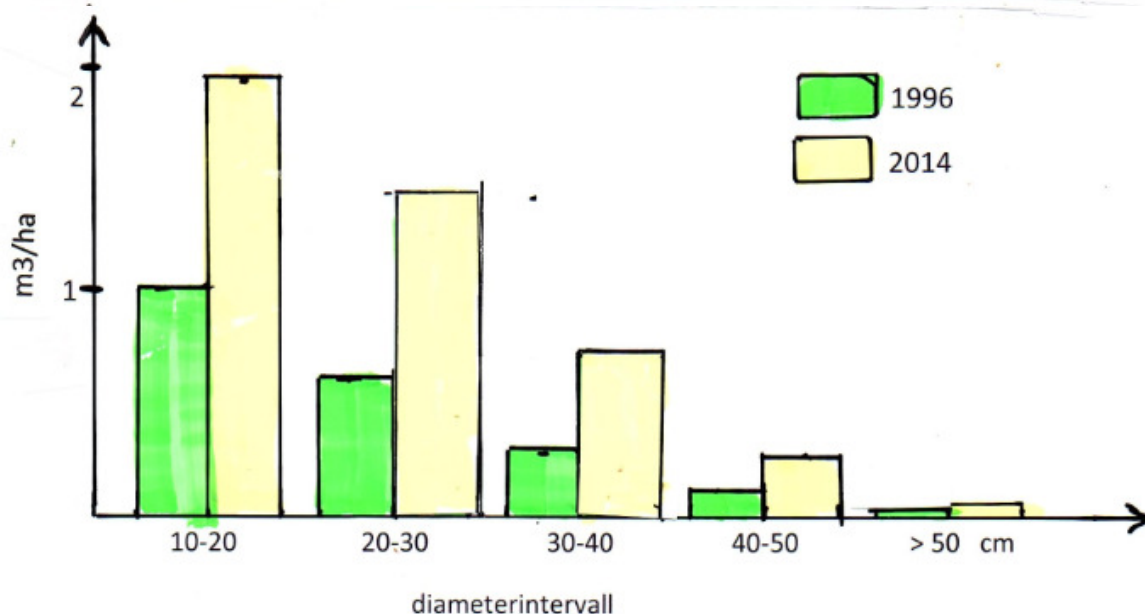

Skogens döda ved --- vart tog den vägen??

I dagens produktionskog utgör den döda vedens volym bara en bråkdel av innehållet i en naturskog. Detta gäller speciellt de grövre dimensionerna som även ökar mycket långsamt eller inte alls. Den grövsta stående tallen (> 50 cm) t.ex. har närmast minskat sin volym under de senaste åren så att det grovt räknat motsvarar 1 träd per 1000 ha. (Detta visas inte här) (Jmf. Linder & Östlund och "Skogslandskap farväl" SNF Dalarna, 2017). Tyvärr kommer inte läget förbättras inom överskådlig tid då det inte heller finns tillräckligt med grova levande träd till att ersätta den döda ved som successivt försvinner. Skogsstyrelsen redovisar dock glädjande att volymen hård död ved nu fördubblats de senaste åren från 2,1 m³/ha 1996 till 4,3 m³/ha 2014. Man visar dock ej vari ökningen består! De visar ej att ökningen till största del består av de klenaste dimensionerna. De två klenaste dimensionerna utgör faktiskt hela 75% av både noterad ökning och totalvolym, se fig.! Dimensionsfördelningen är en spegelbild av den i en naturskog där de grövsta dimensionerna dominerar och ger skogen dess karaktär och är det huvudsakliga subtratet för rödlistade och övriga skogslevande arter. En mångsidig analys av död ved görs av Jonsson m.fl. 2016. De finner bl.a. att den klena veden (<20 cm) utgör >70% av antalet döda träd och att den totala volymsökningen av död ved är ojämn över landet i flera avseenden.

Dimensionsfördelning av total volym hård död ved per ha på produktiv skogsmark 1996 och 2014. (Riksskogstaxering, m³ fem års glidande, riket totalt utanför naturreservat)

Ref.

Linder, P., Östlund, L., 1998. Structural changes in three mid-boreal Swedish forest landscapes, 1885 - 1996. *Biological Conservation* 85 (1998) 9-19.

Jonsson m.fl. 2016. Dead wood availability in managed Swedish forests - Policy outcomes and implications for biodiversity. *Forest Ecology and Management* 376 (2016) 174-182.

... vid träd som avverkats och ska flisas till biobränsle. De unika gammeltalarna med bl. a. den rödlistade spillkråkans bo ovanför ... ins arm samt den 265 åriga gammelfuran och övriga gammeltal som kommer att malas ned till flis av det miljöcertifierade (FSC, PEFC, EUTR) ... 1, 2016. FOTO: Anders Janols

Ur "Skogslandskap farväl", SNF Dalarna, 2017

Det är anmärkningsvärt att man måste konstatera att det avverkas avsevärda mängder död ved. Ved som enligt skogsvårdslagen §30 "bör lämnas" och enligt alla certifieringsstandarder "skall lämnas". Energimyndigheten anger att det produceras ca 25 TWh primärt skogsbränsle av detta är 15 TWh stamved. Götmark m.fl. finner att vid undersökningar på Småländska höglandet att ca 40% av stamveden är död ved. (Nyhetsbrev Nr 9 (oktober 2015) från Ekprojektet "Biologisk mångfald, biobränsle och skötsel av igen- växande lövskogar med ek" vid Göteborgs universitet.) Någon mer undersökning av mängden död ved i biobränsle från skogen tycks inte finnas!

